

Як Казначейство перевірятиме документи замовників з урахуванням вимог щодо оприлюднення інформації про ціни на матеріальні ресурси?

Нещодавно з метою підвищення прозорості закупівель Законом України від 19.09.2024 № 3988-IX (далі — Закон № 3988) було внесено зміни до Закону України «Про публічні закупівлі» (далі — [Закон](#)), якими передбачається, зокрема, зобов'язати замовників оприлюднювати **інформацію про ціни на матеріальні ресурси** під час закупівель **послуг з поточного ремонту та робіт з будівництва**. Ці зміни набули чинності [починаючи з 23.10.2024](#).

Відповідно до статті 7 Закону органи Державної казначейської служби України (далі — органи Казначейства) перед здійсненням оплати за договорами про закупівлю повинні перевіряти наявність розміщених в електронній системі закупівель (далі — ЕСЗ) таких документів: річного плану, договору про закупівлю та звіту про результати проведення закупівлі з використанням ЕСЗ.

Оскільки з **23.10.2024** потрібно оприлюднювати разом з договором про закупівлю ще й інформацію про ціни на матеріальні ресурси, то слід з'ясувати:

які документи після внесення змін до Закону будуть перевіряти органи Казначейства в ЕСЗ при реєстрації бюджетних зобов'язань;

чи будуть вимагати органи Казначейства від замовників оприлюднення інформації про ціни на матеріальні ресурси **за договорами, які укладені та оприлюднені раніше ніж 23.10.2024**;

яким має бути **комплект підтвердних документів при реєстрації бюджетних зобов'язань** за договорами про закупівлю послуг з поточного ремонту та робіт з будівництва, а **також при реєстрації змін до таких договорів**, тобто додаткових угод.

Які документи починаючи з 23.10.2024 мають стати невід'ємною частиною договорів про закупівлю послуг з поточного ремонту та робіт з будівництва

Законом № 3988 внесено зміни, зокрема, до статті 41 Закону, якими визначено, що **невід'ємними додатками** окремих видів договорів про закупівлю починаючи з

23.10.2024 мають стати документи, що містять **інформацію про ціни на матеріальні**

При створенні або подальшому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з цього сайту "Радник у сфері публічних закупівель" не зобов'язані використовувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

<https://radnuk.com.ua/voienyj-stan/iak-kaznachejstvo-pereviriatyme-dokumenty-zamovnykiv-z-urakhuvanniam-vymoh-shchodo-opryliudnennia-informatsii-pro-tsinny-na-materialni-resursy/>

ресурси. Така вимога стосується договорів про закупівлю:

послуг з поточного ремонту;

робіт з нового будівництва;

робіт з реконструкції;

робіт з реставрації;

робіт з капітального ремонту;

послуг поточного ремонту з розробленням проєктної документації;

робіт з будівництва об'єктів з розробленням проєктної документації.

При цьому якщо договори укладаються з **розробленням проєктної документації**, то невід'ємною частиною таких договорів є документи, що містять інформацію про ціни на матеріальні ресурси, що **долучаються після складання договірної ціни**, уточненої (узгодженої) відповідно до затвердженої проєктної документації (затвердження проєктної документації є обов'язковим, якщо це передбачено законодавством).

Законом № 3988 встановлена для замовників вимога щодо випадків, в яких обов'язково потрібно оприлюднювати в ЕСЗ повідомлення про внесення змін до договору про закупівлю та/або про ціни на матеріальні ресурси, а саме у разі:

внесення змін до договору про закупівлю у випадках, передбачених частиною 5 статті 41 Закону;

складання договірної ціни, уточненої відповідно до затвердженої проєктної документації до договору про закупівлю, зазначеного в абзаці третьому частини 1 статті 41 Закону.

Як взірець можете використовувати приклад [інформації про ціни на матеріальні ресурси](#).

Що будуть перевіряти органи Казначейства в ЕСЗ після внесення змін до Закону?

Реєстрацію бюджетних зобов'язань в органах Казначейства замовники здійснюють з дотриманням вимог Порядку реєстрації та обліку бюджетних зобов'язань розпорядників бюджетних коштів та одержувачів бюджетних коштів в органах Державної казначейської

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

<https://radnuk.com.ua/voienyj-stan/iak-kaznachejstvo-pereviriatyme-dokumenty-zamovnykiv-z-urakhuvanniam-vymoh-shchodo-opryliudnennia-informatsii-pro-tsinny-na-materialni-resursy/>

служби України, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від [02.03.2012 № 309](#) (далі — Порядок № 309), на одному порталі

Органи Казначейства при поданні замовниками документів для реєстрації бюджетних зобов'язань за договорами про закупівлю перевіряють:

наявність розміщених в ЕСЗ документів, що підтверджують проведення процедур закупівель (річного плану, договору про закупівлю та звіту про результати проведення закупівлі з використанням ЕСЗ) — така вимога встановлена статтею 7 Закону;

оригінали документів або їх копії, засвідчені в установленому порядку, що підтверджують факт узяття бюджетного зобов'язання (далі — підтвердні документи), — вимога встановлена пунктом 2.2 Порядку № 309.

Перше питання, яке ставлять замовники після внесення змін до Закону, таке: *чи будуть звертати увагу органи Казначейства на розміщення разом з договором про закупівлю інформації про матеріальні ресурси?* Відповідь — так.

Пояснимо чому: статтею 41 (у новій редакції) визначено, що документи, які містять інформацію про ціни на матеріальні ресурси, є **невід'ємною частиною договору** про закупівлю та повинні оприлюднюватися відповідно до вимог статті 10 Закону, а враховуючи норми статті 7 Закону, органи Казначейства **мають право та зобов'язані перевірити в ЕСЗ договір про закупівлю разом із додатками, що є його невід'ємною частиною.**

Слід також зазначити, що документ, в якому міститься інформація про ціни на матеріальні ресурси, по суті належить до такого, що містить істотні умови договору. Адже відповідно до статті 180 Господарського кодексу України **істотними є умови**, щодо яких на вимогу однієї із сторін повинна бути досягнута згода, а саме: предмет, **ціна** та строк дії договору. Ціни на матеріальні ресурси є складовою загальної вартості договору, тому інформація про них належить до істотних умов договору про закупівлю.

Підсумовуючи вищезазначене, можна зауважити, що **органи Казначейства мають право та зобов'язані перевіряти наявність документів, які містять інформацію про ціни на матеріальні ресурси та є невід'ємною частиною договору про закупівлю**, у випадках, якщо такий договір стосується надання послуг з поточного ремонту та робіт з будівництва, визначених статтею 41 Закону.

Якого вигляду повинні бути документи, що містять інформацію про ціни на матеріальні ресурси

Другим важливим питанням є: якого вигляду повинні бути документи, що містять інформацію про ціни на матеріальні ресурси? Відповідь на це питання не буде такою чіткою, як на попереднє, але, керуючись положеннями чинного законодавства, можна

сформулювати уявлення про такий документ.

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

<https://radnuk.com.ua/voienyj-stan/iak-kaznachejstvo-pereviriatyme-dokumenty-zamovnykiv-z-urakhuvanniam-vymoh-shchodo-opryliudnennia-informatsii-pro-tsinny-na-materialni-resursy/>

Так, Законом № 3988 встановлено, що **інформація про ціни на матеріальні ресурси повинна містити**: найменування матеріального ресурсу (з характеристиками), одиницю його виміру, кількість, відпускну ціну, вартість транспортування та заготівельно-складські витрати, а також країну походження товару щодо кожної номенклатурної позиції. Такі документи можуть містити іншу інформацію.

Усі дані, що вимагаються як обов'язкові в інформації про матеріальні ресурси, містить **Відомість ресурсів до об'єктного кошторису**, яка складається на виконання вимог пункту 3.26 [Настанови з визначення вартості будівництва](#) (за формою [додатка 6](#) до цієї Настанови), затвердженої [наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 01.11.2021 № 281](#).

Відповідно до пункту 3.40 [Настанови з визначення вартості будівництва](#) за формою, наведеною у [додатку 11](#) цієї Настанови, складається **Відомість ресурсів до зведеного кошторисного розрахунку вартості об'єкта будівництва**.

Тож вищезазначені відомості ресурсів, складені за формами додатків 6 та 11 [Настанови з визначення вартості будівництва](#), можуть бути взяті за основу замовниками при заповненні інформації про ціни на матеріальні ресурси на вимогу статті 41 Закону.

Крім цього, у документі щодо інформації про ціни на матеріальні ресурси обов'язково має додаватися інформація про країну походження товару щодо кожної номенклатурної позиції. Така позиція також підтверджується у [лісті Міністерства економіки України від 28.10.2024 № 3323-04/76642-07](#).

Чи будуть органи Казначейства вимагати від замовників оприлюднення інформації про ціни на матеріальні ресурси за договорами, які укладені та оприлюднені до 23.10.2024

Закон № 3988 набрав чинності майже наприкінці року, коли вже всі основні закупівлі зазвичай проведені та оприлюднені. І хоча вимоги щодо оприлюднення інформації про ціни на матеріальні ресурси стосуються договорів про закупівлю послуг з поточного ремонту та робіт з капітального ремонту (реконструкції, реставрації тощо), які можуть укладатися в будь-який період бюджетного року, все одно у багатьох замовників вже наявні такі договори, оприлюднені в ЕСЗ, зареєстровані в органах Казначейства та виконуються, однак без додатків, що містять інформацію про ціни на матеріальні ресурси.

У разі укладення нових договорів про закупівлю замовники мають обов'язково дотримуватися вимог Закону з урахуванням змін, внесених Законом № 3988. А як же бути з договорами, укладеними раніше? Чи потрібно замовникам їх приводити у відповідність до нових змін та чи мають право органи Казначейства вимагати від замовників оприлюднення інформації про ціни на матеріальні ресурси для договорів, укладених раніше?

Відповідно до статті 58 Конституції України закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії на осіб, які діяли в добросовісний спосіб. Джерело: <https://radnuk.com.ua/voienyj-stan/iak-kaznachejstvo-pereviriatyme-dokumenty-zamovnykiv-z-urakhuvanniam-vymoh-shchodo-opryliudnennia-informatsii-pro-t-siny-na-materialni-resursy/>

мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи. Відповідно до [рішення Конституційного Суду № 1-рп/99 від 09.02.1999](#) надання зворотної дії в часі нормативно-правовим актам **може бути передбачено шляхом прямої вказівки** про це в законі або в іншому нормативно-правовому акті. Проте в Законі № 3988 така вказівка відсутня.

Положеннями Закону з урахуванням змін, які набули чинності 23.10.2024, визначено, що документи, які містять інформацію про ціни на матеріальні ресурси, оприлюднюються:

разом з договором про закупівлю **при його укладенні** (у разі оприлюднення договору про закупівлю, зазначеного в абзаці другому частини 1 статті 41 цього Закону) — **протягом трьох робочих днів** з дня його укладення;

у разі **внесення змін** до договору про закупівлю або ж у випадку **складання договірної ціни, уточненої** відповідно до затвердженої проєктної документації до договору про закупівлю, — **протягом трьох робочих днів** з дня внесення таких змін.

Це означає, що для тих договорів про закупівлю послуг з поточного ремонту та робіт з капітального ремонту (реконструкції, реставрації тощо), **які вже оприлюднені в ЕСЗ до 23.10.2024**, оформлювати додатково інформацію про ціни на матеріальні ресурси та оприлюднювати її після 23.10.2024 замовникам **не потрібно**, адже подія укладення договору та оприлюднення всіх необхідних документів вже відбулася за вимогами, які діяли на момент його укладення та оприлюднення.

Аналогічний підхід зберігається і в ситуації, коли до договору вносилися зміни до 23.10.2024. Якщо такі зміни вже було оприлюднено раніше за тими вимогами, що діяли на момент оприлюднення, то документ, в якому міститься інформація про ціни на матеріальні ресурси, додатково оприлюднювати не потрібно.

Отже, норми Закону № 3988 застосовуються тільки в разі, коли оприлюднення договору про закупівлю та подальших змін до нього відбувається після 23.10.2024.

Тому вимагати від замовника оприлюднення в ЕСЗ інформації про ціни на матеріальні ресурси у вигляді додатка до договору, який був укладений та оприлюднений **раніше введення в дію Закону № 3988**, органи Казначейства **не мають права**.

Вимоги органів Казначейства до переліку підтвердних документів при реєстрації бюджетних зобов'язань (або змін до них) за договорами про закупівлю послуг з поточного ремонту та робіт з будівництва

Оплата видатків за рахунок бюджетних коштів здійснюється відповідно до кодів економічної класифікації видатків (далі — КЕКВ), визначених Інструкцією щодо

застосування економічної класифікації видатків бюджету, затвердженою наказом

При повному або частковому копіюванні, цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

<https://radnuk.com.ua/voienyj-stan/iak-kaznachejstvo-pereviriatyme-dokumenty-zamovnykiv-z-urakhuvanniam-vymoh-shchodo-opryliudnennia-informatsii-pro-t siny-na-materialni-resursy/>

Міністерства фінансів України від 12.03.2012 № 333, згідно з якою:

послуги з поточного ремонту оплачуються за КЕКВ 2240 «Оплата послуг (крім комунальних)»;

роботи з нового будівництва — КЕКВ 3120 «Капітальне будівництво (придбання)»;

роботи з капітального ремонту — КЕКВ 3130 «Капітальний ремонт»;

роботи з реконструкції та реставрації — КЕКВ 3140 «Реконструкція та реставрація».

Орієнтовний **перелік підтвердних документів**, які надаються замовниками до органів Казначейства при здійсненні реєстрації бюджетних зобов'язань та проведенні платежів за різними КЕКВ, визначається у Методичних рекомендаціях щодо переліку підтвердних документів для реєстрації бюджетних зобов'язань та проведення платежів, затверджених наказом Державної казначейської служби України від 29.04.2013 № 68 (із змінами).

Тож відповідно до пункту 2.2 Порядку № 309 розпорядники бюджетних коштів протягом семи робочих днів **з дати взяття бюджетного зобов'язання**, зокрема укладання договору про закупівлю, подають до відповідного органу Казначейства Реєстр бюджетних зобов'язань розпорядників (одержувачів) бюджетних коштів (далі — Реєстр) за формою згідно з додатком 1 до цього Порядку в **паперовій або електронній формі і оригінали документів або їхні копії**, засвідчені в установленому порядку, що підтверджують факт узяття бюджетного зобов'язання.

У процесі казначейського обслуговування замовників здебільшого застосовується система дистанційного обслуговування «Клієнт Казначейства — Казначейство» (СДО), але в окремих випадках документи можуть подаватися і в паперовому вигляді.

Внесення змін до договору про закупівлю, зокрема у разі зміни цін на матеріальні ресурси, є підставою для зміни умов бюджетних зобов'язань. Відповідно до пункту 2.9 Порядку № 309 у разі змін умов бюджетних зобов'язань (укладення додаткової угоди) розпорядник бюджетних коштів повинен протягом 7 робочих днів **з дати їх виникнення** подати до органів Казначейства Реєстр та відповідні підтвердні документи щодо уточнення реквізитів та показників таких бюджетних зобов'язань.

Відобразимо у вигляді таблиці вимоги щодо переліку документів, які органи Казначейства мають перевіряти з 23.10.2024 шляхом їх перегляду в ЕСЗ та які мають подавати їм замовники у паперовому або електронному вигляді при реєстрації бюджетних зобов'язань за договорами про закупівлю послуг з поточного ремонту та робіт з будівництва з урахуванням змін, внесених Законом № 3988 (див. таблицю).

Таблиця

Для реєстрації бюджетних зобов'язань на підставі укладеного договору про закупівлю	Для реєстрації змін умов бюджетних зобов'язань на підставі додаткової угоди до договору про закупівлю
<p>1. Шляхом перегляду документів, розміщених в ЕСЗ (відповідно до статті 7 Закону) перевіряється:</p>	
<ul style="list-style-type: none"> річний план закупівель; договір про закупівлю та всі додатки, в тому числі: документи, що містять інформацію про ціни на матеріальні ресурси (можуть бути оформлені як відомість про матеріальні ресурси); звіт про результати проведення закупівлі з використанням ЕСЗ 	<ul style="list-style-type: none"> повідомлення про внесення змін до договору про закупівлю та/або про ціни на матеріальні ресурси
<p>2. Подається до органів Казначейства у паперовому або електронному вигляді</p>	
<p>ПОТОЧНІ ВИДАТКИ За КЕКВ 2240 «Оплата послуг (крім комунальних)» у разі реєстрації та оплати за послуги з поточного ремонту:</p> <ul style="list-style-type: none"> договір та всі додатки до нього (у тому числі документи, що містять інформацію про ціни на матеріальні ресурси); акт приймання-передачі наданих послуг (акт виконаних робіт); кошторис на виконання робіт з поточного ремонту 	<ul style="list-style-type: none"> додаткова угода до договору про закупівлю та всі додатки до неї (у тому числі документ, що містить інформацію про ціни на матеріальні ресурси (зі змінами)); інші документи, залежно від видів послуг (робіт), в яких відбулися зміни у зв'язку зі зміною цін на матеріальні ресурси
<p>КАПІТАЛЬНІ ВИДАТКИ За КЕКВ 3120 «Капітальне будівництво (придбання)» та КЕКВ 3140 «Реконструкція та реставрація»:</p> <ul style="list-style-type: none"> договір та всі додатки до нього (у тому числі документи, що містять інформацію про ціни на матеріальні ресурси); експертний звіт щодо розгляду кошторисної частини проектної документації; зведений кошторисний розрахунок вартості будівництва; титул об'єкта; титул на виконання проектно-вишукувальних робіт для будівництва (у разі фінансування у поточному році лише проектно-вишукувальних робіт); наказ, рішення про затвердження проектно-кошторисної документації на чергу будівництва, пусковий комплекс або об'єкт; календарний графік виконання робіт; план фінансування будівництва; акт приймання виконаних будівельних робіт (ф. КБ-2в); накладна (якщо умови договору передбачають придбання будівельних матеріалів, обладнання, конструкцій тощо за власні кошти підрядника, з подальшою оплатою замовником). <p>За КЕКВ 3130 «Капітальний ремонт» окрім визначених вище документів потрібно ще:</p> <ul style="list-style-type: none"> наказ, рішення про затвердження проектно-кошторисної документації на чергу будівництва, пусковий комплекс або об'єкт; об'єктний кошторис 	

Наведений **перелік підтвердних документів**, які подаються замовниками до Казначейства, **є орієнтовним** і може змінюватися залежно від змін у законодавстві.

Якщо договір про закупівлю укладається без застосування ЕСЗ, то оприлюднення його в ЕСЗ та додатків до нього не перевіряється органом Казначейства. Водночас відповідно до пунктів 2.2 та 2.9 Порядку № 309 органи Казначейства, незалежно від проведення (або

При повному або частковому копіюванні чи цитуванні будь-якої інформації з порталу "Радник у сфері публічних закупівель" ви зобов'язані вказувати джерело інформації (ст. 176 ККУ). Джерело:

<https://radnuk.com.ua/voienyj-stan/iak-kaznachejstvo-pereviriatyme-dokumenty-zamovnykiv-z-urakhuvanniam-vymoh-shchodo-opryliudnennia-informatsii-pro-tsinny-na-materialni-resursy/>

непроведення) процедури закупівлі, здійснюють перевірку поданих підтвердних документів від замовника, в тому числі договору про закупівлю та всіх додатків, що є невід'ємною частиною до нього.

Висновки

Після набуття чинності змінами до Закону, затвердженими Законом № 3988, замовники у випадку укладення договорів про закупівлю послуг з поточного ремонту, робіт з нового будівництва, реконструкції, реставрації, капітального ремонту об'єкта будівництва, а також з поточного ремонту та з будівництва з розробленням проектної документації починаючи з 23.10.2024 повинні оприлюднювати документи, що містять інформацію про ціни на матеріальні ресурси.

У свою чергу, **органи Казначейства при перевірці оприлюднених в ЕСЗ документів будуть звертати увагу на наявність оприлюднених усіх додатків до договору, в тому числі документів, що мають інформацію про ціни на матеріальні ресурси.**

Таку перевірку органи Казначейства будуть здійснювати під час подання замовниками документів:

для реєстрації зміни умов бюджетних зобов'язань (додаткових угод) до вже існуючих договорів про закупівлю;

для реєстрації нових бюджетних зобов'язань, тобто за новими укладеними договорами про закупівлю.

За договорами про закупівлю, **укладеними та оприлюдненими раніше 23.10.2024, органи Казначейства не мають права вимагати від замовників розміщення інформації про ціни на матеріальні ресурси**, оскільки Закон № 3988 не має зворотної дії в часі.

Читайте також:

[«Замовників зобов'язують публікувати інформацію про ціни на матеріальні ресурси: зміни в закупівлі послуг з поточного ремонту та робіт з будівництва»](#);

[«Нові правила звітування в закупівлях робіт та чотири відповіді на ваші запитання»](#);

[«Як учасники тепер подаватимуть документи на тендер по будівництву»](#).